Downloaded from www.studiestoday.com

बाल भारती पब्लिक स्कूल गंगाराम मार्ग, दिल्ली - 60

निर्धारित कार्यम् 2 Assignment No. 2

कक्षा- अष्टमी Class – VIII

संस्कृत- पाठ- 1, 4, 7 एवं व्याकरण

सत्र - 2013-14

प्र.1 अपठित गद्यांश पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत -

श्रीमती सरोजिनी नायडू 1879 तमे वर्षे फरवरी मासस्य त्रयोदश्यां तिथौ जन्म अलभत। इयं स्व- राष्ट्रं बहु असेवत। त्रयोदशवर्षीया इयं स्वतंत्रता-संग्रामे अकूर्दत, कारागाराम् अपि अगच्छत्। इयं विदुषी गायिका प्रियवादिनी च आसीत्। इयमेव 'भारत-कोकिला' इति उपाधिम् अविन्दत्। सरोजनी नायडू महोदया स्वतन्त्रभारते उत्तर-प्रदेशे सर्वप्रथमं राज्यपाल पदम् अशोभयत्। अस्याः काव्य-रचनायां सर्वत्र राष्ट्रभक्तिः दृश्यते।

क- एक पदेन उत्तरत-

1. सरोजिनी नायडू काम् उपाधिम् अविन्दत्?
2. सा कुत्र राज्यपाल पदम् अशोभयत्?
3. सा कस्यां तिथौ जन्म अलभत?
4. सरोजिनी नायडू कदा संग्रामे अकूर्दत्?

ख- निर्देशानुसारम् उत्तरत -

1. 'दृश्यते' इति पदस्य कर्तृपदं किम्?
   क- सर्वत्र ख- अस्याः ग- राष्ट्रभक्तिः
2. 'विदुषी' इति पदस्य विशेष्यपदं किम् अस्ति?
   क- गायिका ख- इयम् ग- प्रियवादिनी

प्र.2 विशेषण विशेष्य मेलनं कुरूत -

अ	ब
कश्चिमंश्चित्	क्रूरः
अति	मार्गात्
तस्मात्	वने
दुखिताः	वन प्रदेशे
अस्मिन्	बान्धवाः
सर्वे	जनाः
अर्ध	वाल्मीकिः
महर्षिः	भागं

प्र.3 रेखांकित पदानि आधृत्य मञ्जूषायाः उचित पदैः पूरयत प्रश्न निर्माणं कुरूत -

कीदृशी , किम् , कस्य , कस्य

1. दानं <u>हस्तस्य</u> भूषणं अस्ति।
2. <u>ज्ञानं</u> गुणस्य आभरणं।
3. अपि <u>स्वर्णमयी</u> लंका
4. अष्टादश पुराणेषु <u>व्यासस्य</u> वचनद्वयम् अस्ति।

Downloaded from www.studiestoday.com

Downloaded from www.studiestoday.com

प्र.4 मञ्जूषायाः उचित पदानि चित्वा विभक्तिालिकां पूरयत -

सुखार्थिनः भूषणं, विद्यां हस्तस्य, भूषणैः, स्वर्गात्, पुराणेषु, पापाय

प्रथमा	द्वितीया	तृतीया	चतुर्थी	पंचमी	षष्ठी	सप्तमी

प्र.5. उचित पदं चित्वा रिक्त स्थानानि पूरयत-

1.	सैनिकाः ..... रक्षन्ति	देशेन, देशस्य, देशम्
2.	..... अभितः उद्यानम् अस्ति।	विद्यालयस्य, विद्यालयम्, विद्यालयात्
3.	..... परितः वृक्षाः सन्ति।	गृहात्, गृहं, गृहेण
4.	अम्बा ..... पचति।	भोजनं, भोजनेन, भोजनाम्
5.	भिक्षुकः ..... याचते।	भिक्षं, भिक्षां, भिक्षेण
6.	बालः ..... प्रति पत्रं लिखति।	जनकेन, जनकाम्, जनकम्
7.	सः ..... बधिरः।	कर्णेः, कर्णाभ्याम्, कर्णौ
8.	अलम् .....।	चिन्ताम्, चिन्तायाः, चिन्तया
9.	सः ..... सह गच्छति।	जनकम्, जनकेन, जनकाय
10.	छात्राः ..... बिना पठन्ति।	पुस्तकाय, पुस्तकेन, पुस्तकस्य
11.	सः मम ..... समम् अस्ति।	मित्रम्, मित्रेण, मित्रस्य

प्र.6 रिक्त स्थानानि पूरयत-

1.	सः दुग्धं ..... विद्यालयम् अगच्छत्।	पा + क्त्वा
2.	सः धनं ..... प्रसीदति।	दा + क्त्वा
3.	सः भोजनं ..... भ्रमति।	कृ + क्त्वा
4.	इत्थम् ..... सः अगच्छत्।	क्च् + क्त्वा
5.	रमा गृहम् ..... देवालयं गमिष्यति।	आ + गम् + ल्यप्
6.	वयं दुग्धं ..... विद्यालयं गच्छामः	नि + पी + ल्यप्
7.	छात्र : ..... समर्थः।	लिख् + तुमुन्
8.	नृपः धनं ..... गच्छति।	दा + तुमुन्
9.	अहं चलचित्रं ..... गच्छामि।	दृश् + तुमुन्

प्र.7 कोष्ठकात् चित्वा उचित अव्यय पदैः रिक्त स्थानानि पूरयत-

..... ध्यानेन आकर्णयतु।

छात्राः ..... भ्रमन्ति।

ज्ञानात् ..... मुक्तिः भवति।

..... विद्यालयस्य अवकाशः अस्ति।

त्वम् ..... गच्छ।

अपि , अद्य , ऋते , इतस्ततः , अधुना

प्र.8 कोष्ठकस्य शब्दान् संस्कृत भाषायां लिखत-

1.	लता ..... दृष्ट्वा आपणम् अगच्छत्।	इश्तहार
2.	अमिताभ बच्चन महोदयः एक श्रेष्ठः ..... अस्ति।	ऐक्टर
3.	रजकः ..... क्षालयति।	कपड़ा
4.	..... स्वास्थ्यकरः भवति।	घी

Downloaded from www.studiestoday.com